

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СЕРВІСУ ТА ДИЗАЙНУ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ЕЛЕКТРОННІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ СЕРВІСУ ТА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Білоцерківського фахового
коледжу сервісу та дизайну
/протокол № 3 від 20 січня 2023р./
Введено в дію Наказом директора
«23» січня 2023 р., № 18
Директор _____ Алла СТЕПУРА

Рекомендовано до друку педагогічною радою Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну (*протокол № 3 від 20 січня 2023 р.*)

Положення про електронні освітні ресурси у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну. Біла Церква: БФКСД, 2023. 10 с.

Освітній процес у закладах освіти має відповідати світовим стандартам, забезпечуючи ініціативне здобуття професійних знань і вмінь, що, у свою чергу, потребує вдосконалення й оновлення форм і методів, а також засобів навчання в сучасних умовах розвитку суспільства. Активне впровадження цифрових технологій у підготовку майбутніх фахівців зумовлено збільшенням обсягу навчальної інформації та необхідністю її швидкого засвоєння, узагальнення та аналізу, а також систематизації теоретичного знання та практичних навичок.

Положення є нормативним документом, що регламентує систему дистанційного та змішаного навчання у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну; призначене для сприяння напрацюванню необхідних електронних освітніх ресурсів та інтенсифікації використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Коледжу, визначає поняття електронних освітніх ресурсів, їх основні види, вимоги до них, порядок розроблення та впровадження.

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
II. ВИДИ ЕОР	7
III. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЕОР	6
IV. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ЕК	7

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регламентує систему дистанційного та змішаного навчання у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну (далі – Коледж), призначене для сприяння напрацюванню необхідних електронних освітніх ресурсів та інтенсифікації використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Коледжу, визначає поняття електронних освітніх ресурсів (далі – ЕОР), їх основні види, вимоги до них, порядок розроблення та впровадження.

1.2. Положення про електронні освітні ресурси у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну розроблене відповідно до

– Законів України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII з наступними змінами і доповненнями, «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII з наступними змінами і доповненнями; «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР з наступними змінами і доповненнями; «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року № 2745-VIII з наступними змінами і доповненнями;

– «Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні» від 15.05. 2013 р. №386;

– наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25 квітня 2013 року № 466 з наступними змінами і доповненнями;

– «Деякі питання організації дистанційного навчання» від 08 вересня 2020 року № 1115;

– Листа МОН Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання закладах фахової передвищої та вищої освіти від 24.06.2020 №1/9-344;

– «Положення про електронні освітні ресурси» (наказ № 749 від 29 травня 2019 року);

– національних стандартів України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять», ДСТУ 7157:2010 «Інформація та документація. Електронні видання. Основні види та вихідні відомості», ДСТУ 2481-94 «Системи оброблення інформації. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення», стандартів освіти з урахуванням вимог державних санітарних правил і норм та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері науково-методичного і матеріально-технічного забезпечення системи освіти;

– нормативних документів, що регламентують систему дистанційного та змішаного навчання у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну тощо.

1.3. У Положенні основні терміни вживаються у такому значенні:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

дистанційне навчання – організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

електронна версія друкованого видання – електронне видання, що відтворює друковане видання, зберігаючи розміщення на сторінці тексту ілюстрацій, посилань, приміток тощо;

електронна хрестоматія – електронне навчальне видання, що містить літературно-художні, історичні, музичні та інші твори чи уривки з них, які є об'єктом вивчення у навчальному предметі, дисципліні;

електронне освітнє середовище – сукупність умов навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти, що забезпечуються за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

електронний довідник – електронне довідкове видання прикладного характеру, побудоване в систематичному порядку, призначене для швидкого пошуку певних відомостей;

електронний лабораторний практикум – електронне практичне видання, що містить завдання практичного змісту, моделі природних та/або штучних об'єктів, процесів і явищ із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації;

електронний курс – авторський комплекс навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового вивчення освітньої компоненти (далі – ОК) з використанням дистанційних технологій та розміщений в Електронній бібліотеці Коледжу;

електронний навчальний посібник – електронне навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник;

електронний освітній ігровий ресурс (далі - ЕОІР) – різновид ЕОР, що поєднує пізнавальну та розвивальну функції, містить цілісний теоретичний матеріал і компетентнісні завдання з навчального предмета, подані в ігровій формі;

електронний підручник – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію;

електронний практикум – електронне навчальне видання, що містить сукупність практичних завдань та/або вправ із певного навчального предмета, дисципліни, які сприяють формуванню компетентностей та містять інтерактивні елементи;

електронний робочий зошит – електронне практичне видання, що містить дидактичний матеріал і сприяє самостійній роботі учня під час освоєння навчального предмета;

електронний словник – електронне довідкове видання, що містить упорядкований перелік мовних одиниць (слів, словосполучень, термінів, фразеологізмів тощо) з відомостями про їх значення, вживання, будову, походження тощо;

електронні дидактичні демонстраційні матеріали – електронні матеріали (статичні та динамічні двовимірні та тривимірні моделі, мапи, креслення, схеми, репродукції, інші допоміжні ілюстративні матеріали, відео- й аудіозаписи тощо), що можуть використовуватись як допоміжні в освітньому процесі;

електронні методичні рекомендації – електронне практичне видання з певної теми, розділу або питання навчального предмета, дисципліни, курсу, роду практичної діяльності з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (інтегрованих курсів) – засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів);

інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

інформаційно-телекомунікаційна система дистанційного навчання (електронна освітня платформа) – програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;

система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет (у тому числі електронного розкладу занять, електронних класних журналів/ щоденників);

суб'єкти дистанційного навчання – учасники освітнього процесу за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання в іншій формі здобуття освіти;

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

II. ВИДИ ЕОР

2.1. **За функціональною ознакою ЕОР** в освітньому процесі поділяють на:

електронні навчальні видання (електронна версія (копія, аналог) друкованого підручника, електронний підручник, електронний практикум, електронна хрестоматія, електронний курс лекцій, електронний навчальний посібник, ЕОІР тощо);

електронні довідкові видання (електронний довідник, електронна енциклопедія, електронний словник тощо);

електронні практичні видання (збірник віртуальних лабораторних робіт, електронні методичні рекомендації, електронний робочий зошит тощо).

2.2. **За наявністю друкованої версії ЕОР** поділяють на:

електронні версії (копії, аналоги) друкованих видань;

самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів.

2.3. **Організаційно-допоміжні ЕОР**, які можуть входити до складу основних ЕОР або публікуватися самостійно:

- аудіовізуальний твір;
- електронний довідник;
- електронний словник;
- електронні методичні рекомендації;
- електронні тести;
- електронні дидактичні демонстраційні матеріали тощо.

III. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЕОР

3.1. Загальні вимоги до ЕОР:

- функціональність;
- безпечність;
- надійність функціонування;
- зручність використання для користувача;
- крос-платформність;
- відповідність засадам реалізації принципів державної політики цифрового розвитку;

- відповідність законодавству України щодо захисту авторських прав тощо.

3.2. Основним ЕОР, що створюється для підтримки освітнього процесу та безперервного доступу суб'єктів дистанційного навчання до навчально-методичних матеріалів є електронний курс (далі - ЕК).

3.3. Доступ до ЕК персоніфікований. Вхід до електронної бібліотеки можливий лише за наявності корпоративного акаунту, що надається адміністратором платформи (Лабораторія інформаційної діяльності Коледжу).

3.4. Автором ЕК є педагогічний працівник (колектив педагогічних працівників), що забезпечує ОК. Відповідальність за розробку ЕК несе циклова комісія, до навчального навантаження якої належить ОК.

3.5. Автор курсу несе повну відповідальність за зміст та збереження змістового наповнення ЕК.

3.6. ЕК відповідає одному ОК. Якщо викладання ОК передбачено на два або більше семестрів, то можлива розробка окремих ЕК для кожного семестру (або року, якщо ОК розрахована на кілька семестрів). У такому випадку до повної та короткої назви курсу через крапку додається "Ч1", "Ч2" відповідно для 1-го та 2-го семестру і т. д. В загальній частині ЕК в ресурсі "Загальна інформація до курсу" повинно бути зазначено, що даний ЕК є частиною ОК, і подано загальну кількість годин на ОК та розподіл годин тільки на вказану частину.

IV. СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ЕК

4.1. Всі ЕК Коледжу мають уніфіковану структуру.

4.2. ЕК повинен містити певні обов'язкові та рекомендовані компоненти.

4.3. Структурні елементи навчально-методичного та дидактичного забезпечення ЕК (секційний / блочний формат).

Загальна інформація до курсу	
Анотація та вступна частина*	Інформація про автора (авторів)* Анотація до ЕК*
Робоча навчальна програма*	Покликання на робочу навчальну програму в Каталозі робочих навчальних програм на сайті*
Друковані та інтернет-джерела*	Основні й додаткові друковані та інтернет-джерела з активними покликаннями*
Глосарій*	Словник термінів (основних понять курсу*)
Інструкція до курсу	Вказівки щодо послідовності використання ресурсів курсу, Опанування навчального матеріалу, особливостей організації самостійної роботи та контролю
Структура (Секції\Блоки)	
Теоретичний навчальний матеріал*	Структуровані лекційні матеріали* Мультимедійні презентаційні матеріали, аудіо- та відео-навчальні матеріали

Практичні заняття / лабораторні роботи*	Кожен вид діяльності здобувача освіти представлено ресурсом «Завдання», що містить основні структурні елементи: тема, мета, методичні рекомендації, список завдань, форма подання результатів виконаної роботи, оцінювання (для всіх робіт)*
Самостійна робота*	Перелік завдань для самостійного опрацювання та інструкції з виконання завдань*
Додаткові матеріали	Додаткові електронні навчальні матеріали (аудіо і відео матеріали; довідкові та нормативні документи тощо)
Модульний контроль (контрольні роботи)*	Опис проведення* Контрольні завдання / запитання / тест *
Підсумковий контроль*	Опис проведення* Контрольні завдання / запитання / тест*

*Обов'язкові компоненти

4.4. Анотація – невеликий за розміром матеріал щодо дисципліни, який буде постійно знаходитися на сайті системи дистанційного навчання. В ньому повинні бути висвітлені такі питання: повна назва курсу, коротка історична довідка (події, факти, випадки минулого і теперішнього часу – інформаційний матеріал), зацікавлення здобувача освіти даним предметом/дисципліною, основна проблематика предмета/дисципліни (основні проблеми, що розглядаються, їх актуальність, відповідність європейській кредитно-трансфертній системі (ECTS)).

Вступ – невеликий за розміром інформаційний матеріал щодо дисципліни, який розкриває перелік елементів цього методичного комплексу та особливості його опанування. У вступі у загальному вигляді формулюється головне завдання навчальної дисципліни/предмета та мета її/його вивчення при підготовці фахівця, головні тенденції та перспективи розвитку, зв'язки з іншими галузями знань – для формування у здобувача освіти наукового інтересу, сфера практичного застосування, тощо. Анотація та вступ готуються у довільній формі.

4.5. Обов'язковим елементом ЕК є робоча навчальна програма (РНП), яка складається у відповідності до навчального плану. Вимоги до структури РНП регламентуються Положенням про організації освітнього процесу.

4.6. Глосарій – список понять в специфічній області знання з їхніми визначеннями. При викладанні змісту термінів та базових понять повинна бути лаконічна за формою та чітка за змістом інформація. Терміни розміщуються в алфавітному порядку.

4.7. Друковані та інтернет-джерела включають рекомендовані літературні джерела, які розділяються на такі групи – законодавчі та нормативно-правові документи, основні, додаткові, Інтернет-джерела.

4.8. Навчально-методичні матеріали:

4.8.1. Теоретичний матеріал (структуровані електронні навчальні матеріали / електронний конспект лекцій / мультимедійні презентації лекцій / аудіо-, відео-, анімаційні навчальні ресурси / список друкованих та інтернет-джерел тощо)

Основний зміст кожної теми має бути викладений коротко й доступно, починаючи з теоретичної частини, визначень, прикладів, таблиць, схем, діаграм, малюнків із подальшим переходом до рекомендацій викладача щодо засвоєння матеріалу дисципліни, висновків по темі. Крім того, доцільно також подавати додатковий матеріал, який може включати: нормативні документи або фрагменти з них, які необхідні в процесі вивчення теми; довідкова інформація (таблиці, формули, діаграми, ілюстрації до теоретичних викладок); приклади з господарської діяльності вітчизняних та зарубіжних фірм, аналіз реальних або гіпотетичних економічних ситуацій; питання для самоконтролю засвоєння матеріалу теми; додаткова література для поглибленого вивчення.

Для розробки цього елемента ЕК підходять підручники із дисципліни або навчальні посібники за всіма темами програми, які представлені на сайті МОН України за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/tag/pidruchniki>.

4.8.2. Елемент курсу «*Практичні завдання / лабораторні роботи*» має на меті поглиблення практичної підготовки здобувачів освіти, закріплення навичок у застосуванні теоретичних знань, а також перевірку рівня теоретичної та практичної підготовки.

Практичні заняття / лабораторні роботи (зміст, методичні вказівки щодо їх виконання, форма подання результатів виконання, критерії оцінювання тощо). Лабораторні роботи, для організації яких необхідне спеціальне обладнання та реальні об'єкти, повинні бути виконані в аудиторних умовах, про що має бути зазначено у формулюванні завдання.

4.8.3. *Завдання для самостійної роботи* здобувачів освіти (зміст, методичні вказівки щодо їх виконання, форма подання результатів виконання, критерії оцінювання тощо).

4.8.4. *Види контролю:*

- *модульний контроль (контрольні роботи)* – контрольні запитання / завдання / тести з критеріями оцінювання та формою подання результатів виконання;

- *підсумковий контроль* – контрольні запитання / завдання / тести з критеріями оцінювання та формою подання результатів виконання.

4.8.5. ЕК може містити **додаткові матеріали**: додаткові електронні навчальні матеріали, аудіо і відеоматеріали, довідкові та нормативні документи, збірники ситуаційних завдань (кейсів), комп'ютерні презентації, ілюстративні матеріали, приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань, каталоги ресурсів тощо, необхідні для опанування ОК.

4.9. Під час створення ЕК необхідно враховувати особливості відображення електронної інформації на різних екранах (смартфон, нетбук, комп'ютер тощо). Рекомендовано:

– використовувати принцип одноманітності: єдина кольорова палітра, однаковий за розміром та типом шрифт, уніфікований стиль оформлення тощо;

– навчально-методичні матеріали ЕК подавати у вигляді файлів .pdf;

– тло сторінок робити білим (світлим), літери – чорними (темно-синіми).

4.10. Інформація повинна відповідати таким вимогам:

- документи, що містять переважно текстові дані – у форматі PDF;
- ілюстративний графічний матеріал – графічні файли у форматі JPG, PNG;
- презентації – у форматі Microsoft PowerPoint, PDF.

4.11. Заборонено використовувати мультимедійні файли великого об'єму (більше як 50МБ), оскільки це збільшує навантаження на сервер та час завантаження файлу здобувачами освіти. Такі матеріали варто завантажити на зовнішні спеціалізовані ресурси та подати покликання на них в ЕК.